

Karlovy **VARY**°

lázeňské VARYace

historie

Léčivá horká voda vyvěrala v údolí říčky Teplé od nepaměti. Jedna z legend o objevení zdejších pramenů vypráví, že se jednoho dne císař Karel IV. se svou družinou vypravil na loveckou výpravu do místních lesů plných zvěře. Císařův lovecký pes pronásledoval jelena. Lovci uslyšeli psí nářek a v domnění, že psa poranila pronásledovaná zvěř, okamžitě přispěchali k místu, odkud se ozýval psí štěkot. Nemohli však uvěřit vlastním očím, jaká podívaná se jim naskytla. Pes spadl do vařící tůně, do místa, kde nyní vyvěrá nejvydatnější gejzír – Vřídlo. Nebyl však opařen, nýbrž se mu rány zacelily. Když byl o této události císař informován, okamžitě se vydal k onomu místu, sám ve vodě smočil své údy a zázračně tak uzdravil celé své tělo. Poté, co voda vyléčila jeho neduhy, nařídil okolí pramenů obydlet a tím započala slavná éra místních lázní.

Proč mají lázně jako symbol kamzíka, a ne statečného jelena? Vysvětlení je prosté. Karlovarští radní, řídící město okolo roku 1850, chtěli sice na skalisko nad řekou umístit sochu jelena, ale tak dlouho váhali, až je předběhl soukromý investor. Vášnivý myslivec baron August von Lützow však odmítal teorii, podle které skočil ze skály jelen. Nechal zde proto postavit podle jeho mínění daleko „věrohodnějšího“ kamzíka. Lázeňští hosté symbol přijali za vlastní a Jelení skok – byť s kamzíkem – se stal od té doby oblíbeným místem procházek.

Roku 1370 propůjčil císař lázeňské osadě privilegium s výsadami královského města. Jméno Karla IV. přilákalo brzy šlechtu i bohaté měšťany z blízkého i dalekého okolí. Učenci zkoumali léčivé složení minerální vody a ordinovali léčbu. Tenkrát se věřilo, že nemoci z těl odcházejí ranami. A tak se lázeňští hosté koupali ve vřídelní vodě až několik hodin denně, dokud jim popraskanou kůží nezačala nemoc vytékat z těla.

historie

V 16. století přišel karlovarský lékař Václav Payer s revoluční myšlenkou, že vřidelní voda se nemá užívat ke koupelím, ale k pití, což lze považovat za počátek pitné kúry. Pacienti se do nové léčby vrhli s vášní, nicméně nic starého se zavrhouvat nemá, a tak se v 17. století týdenní koupele prokládaly s pitím někdy až 40 koflíků vřidelní vody denně. Pořádek v pitném režimu udělal až doktor David Becher, když v 18. století začal předepisovat nejenom množství vody, ale také druh pramene, jaký má konkrétní pacient užívat. Kromě toho nutil pacienty chodit přímo k pramenům, a tak zahrnul do lázeňské léčby další prvek – pohyb. Stanovil i optimální kombinaci pitné a koupelové kúry. Tyto nové zásady léčby vedly k rozvoji města, ke stavbě kolonád a lesních promenád. Vznikají Mlýnské lázně, Poštovní dvůr, dřevěná kolonáda Nového pramene...

S pitnou kúrou přichází i způsob konzumace vody pomocí lázeňských pohárků z porcelánu, které nahradily původní nádoby z cínu či skla. Pohárek plnil funkci nejen praktickou – pohodlné pití za chůze, ale i reprezentativní, a později i vzpomínkovou ve formě suvenýru.

Světový význam lázní v této Zlaté době potvrzují návštěvy významných hostů, jimiž byl např. Petr Veliký, František Josef I., Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Antonín Dvořák, Johann Wolfgang von Goethe. Z tohoto období pocházely i jednotlivé lázeňské domy – Lázně I až VI. Ty nejvýznamnější – Lázně I (zvané také "císařské"), pocházející z let 1895, byly nejmodernějším komplexem ve své době, zahrnovaly důmyslný systém chodeb a mechanismů pro přípravu rašelinových koupelí, prosklený výtah, parní vytápění, elektrifikaci nebo Zanderův sál s dobovým cvičebním náčiním.

lázeňství dnes

Lázeňství se v Karlových Varech neustále vyvíjí. Zatímco ve 20. století klienti za léčebnými procedurami převážně docházeli do městských lázní, ve 21. století dává většina klientů přednost kompletní lázeňské léčbě popř. wellness pobytům na míru nabízeným přímo v lázeňském zařízení. Lázeňské domy jsou zásobovány termální vodou prostřednictvím složitého potrubního systému, jenž se nachází v útrobách Vřídelní kolonády. Balneoprovozy, mající přívod termální vody přímo do domu, jsou označeny tímto logem

Indikace pro lázeňské léčení v Karlových Varech

Nemoci trávicího ústrojí

Některá onemocnění žaludku, jícnu a střev – funkční i organická, včetně refluxní nemoci jícnu, vředové choroby žaludku a dvanácterníku, střevní poruchy funkční, jako například habituální zácpa, stavy po střevních infekčních a vyléčených parazitózách, dráždivý trakčník, nespecifické záněty střev – Crohnova choroba, idiopatická proktokolitida, stavy po operacích střev, žaludku, žlučníku a žlučových cest, chronická onemocnění jater a žlučníku, stavy po akutní hepatitidě a toxickém poškození jater, chronické onemocnění slinivky břišní, stavy po akutní pankreatitidě, stavy po transplantacích jater a pankreatu.

Poruchy výměny látkové

Cukrovka, nadváha a obezita, poruchy metabolismu tuků, dna.

Nemoci pohybového ústrojí

Degenerativní poruchy páteře a velkých kloubů, funkční poruchy páteře.

Paradontóza – onemocnění zubních dásní

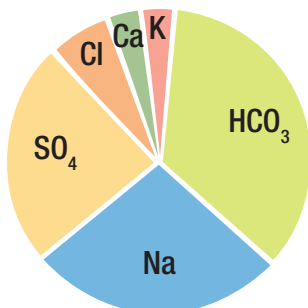
lázeňství dnes

Světově unikátní termální voda patří po chemické stránce mezi hydrouhličitano-chlorido-sírano-sodné termy s celkovou mineralizací kolem 6,4 g/l, pH o hodnotách 6,8–7,0 a obsahem rozpuštěného CO_2 mezi 250–1600 mg/l. Teplota jednotlivých pramenů je v rozmezí 15,3–73,4 °C, to znamená, že jednotlivé vývěry mají obdobné složení, liší se především teplotou a obsahem oxidu uhličitého. Z přibližně 80 pramenů různé vydatnosti je patnáct přivedeno do pitných stojánek a používá se k pitné kúře, která je nejdůležitější součástí karlovarské lázeňské léčby. Kvalita minerální vody je v průběhu staletí neměnná. V karlovarských pramenech je přítomna většina prvků periodické tabulky, běžně je analyzováno přes 40 prvků potřebných pro lidský organizmus. Jsou prokázány jejich příznivé účinky na celý zažívací trakt, na látkovou výměnu, na onemocnění parodontu, na celkové zlepšení zdravotní kondice a na zvýšení imunity vůči vlivům genetické a civilizační zátěže. Při cukrovce se pitnou léčbou stimuluje sekrece inzulínu, snižuje se však rovněž hladina cholesterolu.

Na základě výše zmíněných rozdílů v teplotách a proplynění mezi jednotlivými prameny, resp. na základě rozdílného obsahu stopových prvků, je účinek každého pramene poněkud rozdílný.

Vedle pozitivního vlivu na celý trávicí trakt a pohybové ústrojí podporuje pitná kúra čištění organismu. Karlovarská termální minerální voda je složitou, vysoce koncentrovanou směsí přírodních látek, která není určena ke stálému či neregulovanému užívání.

Složení termální vody
v karlovarských
pramenech:

IN THERMAS CAROLI IV.

Fons, Heliconiadum merito celebrande cohorti,
Unde tibi lactices calidi, venaeve meatibus
Sulphuris, aut vivae, dictu mirabile, calcas?
Per terras Siculumne ignis qui provocat Aethnam
Id facit? an Stygii forsitan vicina Ditis
Has tepefecit aquas? Bajarum littora cedant
Atque Antenoretum prospectans unda Tinavum,
Et quae caeruleo constrigit proxima Rheno,
Nobilitata tuo, sanctissime Carole Regum,
Inferitu. Quantas emitit in aëra bullas!
Adspice, quam varie lapides et marmora pingit,
Per quaecunque fluit! vix ipsa coloribus Iris
Collucet totidem. Felix per secula manas,
Fons sacer, humano generique salufiler esto!
Redde seni validas vires, pavidæque puellae
Formosam confer faciem! morbisque medere
Omnibus, et patrias accedat laetior oras,
Quisquis in hac lympba fragiles immerserit artus!

procedury

Způsoby využití karlovarské minerální vody se během staletí vyvíjely, ale její kvalita se nezměnila. Karlovarská minerální voda tak byla, je a bude základem tradiční karlovarské léčby, jejíž účinky jsou prověřené staletou praxí.

Během lázeňského léčení absolvuje pacient celou řadu procedur předepsaných ošetřujícím lékařem. V průběhu lázeňské léčby prochází pacient několika fázemi. Jsou to:

- Vstupní fáze neboli adaptace (1. až 10. den)
- Fáze vlastní léčby (2. a 3. týden)
- Sestupná fáze – konec 3. týdne, eventuálně 4. týden

Každá z procedur jinak působí na lidský organismus, pro lepší orientaci Vám předkládáme přehled základních procedur poskytovaných v karlovarských lázeňských domech.

Pitná kúra

Základní a nejdůležitější léčebnou procedurou je v Karlových Varech pitná kúra. Každý z pramenů má jiné léčivé účinky. Vedle pozitivního vlivu na celý trávicí trakt a pohybové ústrojí podporuje pití pramenů i celkové pročištění organismu.

Desatero pitné kúry

- 1 Karlovarskou termální minerální vodu je doporučeno užívat výhradně po konzultaci s lázeňským lékařem s potřebnou erudicí.
- 2 Karlovarskou termální minerální vodu je pro dosažení plného léčebného efektu doporučeno užívat v blízkosti pramenních vývěrů.
- 3 Karlovarskou termální minerální vodu je doporučeno pít výhradně z tradičně tvarovaných porcelánových či skleněných pohárků.
- 4 Léčebnou kúru není vhodné kombinovat s konzumací alkoholu či kouřením tabákových výrobků; škodlivá je i pasivní inhalace tabákového kouře.

procedurey

- 5 Součástí pitné kúry je i tělesný pohyb; je proto doporučeno užívat vodu při pomalé chůzi.
- 6 Pitná kúra by měla probíhat v duševní pohodě, beze spěchu, v uvolnění.
- 7 Pitnou kúru je doporučeno opakovat v lékařem stanovených periodách.
- 8 Pitná kúra je malou slavností, v jejím průběhu nelze rušit ostatní klienty.
- 9 Minerální vodou nelze zalévat okolostojící rostliny nebo ji vylévat na podlahu kolonádních prostor.
- 10 Při odběru vody z pramenní vázy se nelze dotýkat pramenního stojanu či výtokových trubic.

Hydroterapie

Minerální koupel

Minerální soli obsažené ve vodě o teplotě 36–38 °C mají příznivý vliv na regeneraci organismu, působí na činnost srdce a ledvin, zlepšují prokrvení.

Perličková koupel

Lehce hypertermní koupel; hlavní působení – mikromasáž kůže a relaxace.

Uhličitá koupel

Její účinnost je odvozena od chemického působení CO₂ na periferní oběh.

Suchá uhličitá koupel

Tělo je od krku dolů uzavřeno v plastovém pytli, který se postupně naplňuje CO₂. Zvyšuje se tak obsah kyslíku v krvi, rozšiřuje cévy, zlepšuje prokrvení celého těla.

Přísadové koupele

Do vřidelní vody jsou přidány různé přísady jako třeba jód, bylinky apod., mají relaxační účinek, pomáhají při kožních a pohybových potížích (podle přísady).

procedury

Skotské stříky

Střídavý proud teplé a studené vody pod tlakem z trysky.

Vířivá koupel

Víření masíruje celé vaše tělo nebo jeho části, pomáhá odbourat bolesti, provádí se ve vodě o teplotě kolem 38 °C.

Střídavé nožní koupele

Střídáním chladových a tepelných podnětů na dolní končetiny dochází k relativnímu prokrvení, relaxaci a zklidnění.

Hauffeho koupel

Velmi šetrná tepelná procedura, při které ponoří pacient ruce po lokty, event. dolní končetiny po lýtku, do vaničky s teplou vodou.

Floating

Vodoléčebné zařízení imitující beztížný stav (přesycený solný roztok – sůl z Mrtvého moře).

Masáže

Klasická masáž

Obecným účinkem masáže je dráždění receptorů, podpora metabolismu, trofiky a oběhu v tkáních masírované oblasti.

Reflexní masáž

Vysoce specializovaný rehabilitační výkon prováděný odborně vyškoleným pracovníkem.

Podvodní masáž

Procedura spojující účinky teplé koupele, masáže, aktivního a pasivního pohybu ve vodním prostředí.

Aromaterapeutická masáž

Ovlivnění reflexní změny vzniklé patologickým procesem za pomoci manuálního působení a aromatických éterických olejů.

procedury

Hydroxer

Masáž a stimulace jednotlivých bodů proudem vody ve vodní lázni.

Výplachy minerální vodou a inhalační léčba

Inhalace

Pomocí ultrazvuku se vytváří aerosol, který působí na horní i dolní dýchací cesty.

Zubní irigace

Speciálním aparátem se pod tlakem omývá a masíruje dásně a sliznice ústní dutiny.

Vaginální irigace

Byl prokázán pozitivní účinek minerální vody na sliznici zevních rodidel.

Střevní výplach

Minerální vodou se provádí očistný výplach tlustého střeva. Pomocí jednoduchého přístroje se opakovaně vpravuje určité množství minerální vody, eventuálně s přísadami.

Rehabilitace

Individuální léčebná tělesná výchova

Základní, většinou nejdůležitější metoda léčebné rehabilitace.

Skupinová léčebná tělesná výchova

Zahrnuje všeobecná kondiční cvičení a speciální cvičení zaměřená na konkrétní postižení pacientů.

Skupinová léčebná tělesná výchova v bazénu

Spojuje výhody cvičení a pobytu v teplé vodě.

Termoterapie a kryoterapie

Lokální aplikace tepla

Léčba pohybového aparátu, dýchacích cest, metabolismu atd.

procedury

Parafin, Parafango

Hypertermní procedura s nároky na srdeční a cévní aparát hlavně při aplikaci na velké plochy. Parafín tuhne při 52–62 °C a odevzdává při tom obrovské množství skupenského tepla (více než peloidní procedury).

Slatinný obklad, Pelotherm

Hypertermní procedura, při které se specifické teplo peloidu zahřátého na 46 °C předává tělu pacienta. Pro teplotržnost peloidu jde o šetrnou proceduru, při které dochází k pomalému prolongovanému předávání tepla.

Krátkovlnná a mikrovlnná diathermie

Používá se k ovlivnění svalových kontraktur, má analgetický a protizánětlivý účinek.

Kryoterapie

Odebírání tepla povrchového nebo hlubokého charakteru.

Lymfodrenáž

Lymfodrenáž manuální

Hmatovou technikou dochází k podpoře odtoku lymfy ze tkání bez posilování přítoku krve.

Lymfodrenáž přístrojová

Působení na drenáž lymfatických uzlin a cév pomocí vzduchových komor, které naplňuje kompresor.

Reflexní terapie

Masáž plosky nohou

Využívá tlaku a masáží reflexních zón a ploch a jejich spojitosti s příslušnými orgány těla.

Pneumopunktura

Využívá se kombinace efektu akupunktury a lokální aplikace CO₂ podkožně (plynové injekce).

Plynové injekce

Aplikace CO₂ plynu do Headových zón a bolestivých bodů.

procedury

Fyziotrické výkony

Sonoterapie (léčba ultrazvukem)

Uvolňování rozpuštěných plynů, přeměna gelu na rozpustnější soli, mikromasáž až mechanické rozpuštění tkání (srůsty, osteofyty, vápenaté usazeniny). Dále uvolňování radikálů, vznik peroxidu, změna pH. Zvýšení metabolismu, hypertermie atd.

Diadynamické proudy

Elektroléčba s analgetickým účinkem, kdy působí stejnosměrně upravený nízkofrekvenční proud, rytmicky přerušovaný.

Träbertovy proudy

Impulzoterapie pravouhlými impulzy – stejnosměrný proud o velké intenzitě.

Magnetoterapie

Využívá se statické, střídavé a pulzní magnetické pole.

Fototerapie

Infračervené záření – Solux

Lokální využití tepla z infračerveného zářiče s modrým nebo červeným filtrem.

Viditelné světlo

Psychologické vlivy jednotlivých barev jsou využívány v koloroterapii.

Ultrafialové záření

Horské slunce – rozhodující je prahová erytémová dávka

Biolampa - polarizační záření bez chromatizační složky

Laser – monochromatické kontinuální nebo pulzní záření

Oxygenoterapie

Vdechování vzduchu obohaceného na 40–60 % kyslíku.

kolonády & prameny

Vřídelní kolonáda (1969–1975)

Vřídlo, gejzír termální vody, krylo od 16. století už mnoho staveb: barokní budova, empírová kolonáda, litinová či provizorní dřevěná kolonáda. Poslední stavba obklopující Vřídlo pochází ze 70. let 20. století. Kolonáda byla postavena v tzv. funkcionalistickém slohu a jejím autorem je architekt J. Votruba. V prostoru kolonády jsou umístěny pitné stojánky s vřídelní vodou o teplotách 72, 50 a 30 °C.

1a. Vřídlo (chlazeno na 72 °C)

1b. Vřídlo (chlazeno na 50 °C)

1c. Vřídlo (chlazeno na 30 °C)

1f. Vřídelní fontána (73,4 °C)

Sloupec vřídelní vody tryská do výšky až 12 metrů.

Celková vydatnost zřídelní struktury činí cca 2 000 l.min-1. Podíl velkých terem (tedy Vřídelních pramenů) představuje 95 % této hodnoty, zbytek připadá na malé prameny a divoké výrony. Vlastní výstřik Vřídla v hale Fontány Vřídelní kolonády představuje necelou desetinu vydatnosti zřídelní struktury – cca 180 l.min-1.

POZN.: Umístění jednotlivých pramenů je zakresleno na mapce na konci této brožury.

kolonády & prameny

Tržní kolonáda (1883)

Bílá dřevěná stavba, postavená ve švýcarském stylu, měla podle plánu zastřešovat zřídla jen pár let. Když už však stála nad prameny Tržním a Karla IV. více než sto let, přistoupilo město k jejímu zachování a kompletní rekonstrukci. Podobně jako celá řada dalších karlovarských staveb, pochází i Tržní kolonáda z dílny vídeňských architektů Fellnera a Helmera. Tržní kolonádu zdobí různé krajkové motivy vyřezávané do dřeva. Zajímavostí je také reliéf zobrazující pověst o objevení Karlových Varů nad pramenní vázou pramene Karla IV.

2. Pramen Karla IV. (64,4 °C)

Dle staré pověsti si právě u tohoto pramene léčil své postižené údy sám zakladatel lázní, král Karel IV.

3a. Pramen Zámecký dolní (55,6 °C)

5. Pramen Tržní (65,2 °C)

Dle starých zápisů ze 16. století stávaly pravděpodobně v těchto místech první karlovarské lázně.

Zámecká kolonáda (1911–1913)

Zámeckou kolonádu najdete nad kolonádou Tržní. Byla zde vystavěna karlovarským stavitelem Friedrichem Seitzem podle návrhu proslulého vídeňského architekta Johanna Friedricha Ohmanna. V letech 2000–2001 byl zchátralý objekt Zámecké kolonády přebudován podle projektu ing. arch. Alexandra Mikoláše na komplexní léčebné zařízení nazvané Zámecké lázně. Vznikla tak kolonáda Horního pramene, která je volně přístupná, a Zámecké lázně zastřešující Zámecký dolní pramen.

3b. Pramen Zámecký dolní II

4. Pramen Zámecký horní (55,9 °C)

kolonády & prameny

Mlýnská kolonáda (1871–1881)

Slavný architekt Zitek ji původně zamýšlel jako dvoupodlažní a ještě honosnější. Po svém dokončení nebyla kolonáda přijata s velkým nadšením. Prý neladila s charakterem lázeňského centra. Od roku 1893, kdy byla prodloužena ke Skalnému prameni, měří 132 m. Pod její střechou, kterou nese 124 korintských sloupů, se nachází orchestřiště a pět minerálních pramenů. Její prostory zdobí alegorické plastiky. Střešní terasy jsou opatřeny 12 sochami. Každá ze soch představuje jeden kalendářní měsíc. Mlýnská kolonáda patří mezi skvosty Karlových Varů.

6. Pramen Mlýnský (56,6 °C)

Pramen samotný byl znám již v 16. století a byl s oblibou používán ke koupelím.

7. Pramen Rusalka (60,2 °C)

V letech 1792–1793 byla nad pramenem vystavěna dřevěná promenádní hala, která byla první stavbou svého druhu v Karlových Varech. Na počátku 19. století se stal Nový pramen oblíbenějším a vyhledávanějším než ostatní prameny.

8a. Pramen Kníže Václav I (65,6 °C)

8b. Pramen Kníže Václav II (64,3 °C)

Koncem 18. století se prý svou vydatností a silou mohl měřit s Vřídlem. Voda tohoto zřídla byla využívána k výrobě karlovarské léčivé soli.

9. Pramen Libuše (63 °C)

Vznikl spojením čtyř menších pramenů.

10. Pramen Skalní (46,9 °C)

Poprvé uměle zachycený pramen, stalo se tak roku 1845. Ke konci 19. století byl také začleněn do promenádního prostoru u Mlýnské kolonády.

kolonády & prameny

11. Pramen Svoboda (62,4 °C)

Byl objeven v druhé polovině 19. století při stavbě Lázní III. Své nynější jméno má od konce 2. světové války. Altán s pramenem najdete mezi Lázněmi III a Mlýnskou kolonádou.

Sadová kolonáda (1880)

Sadová kolonáda, od vídeňských architektů Fellnera a Helmera, sloužila na konci 19. století jako promenáda Blanenského pavilonu. Pavilon byl sice v šedesátých letech 20. století zbourán, ale litinová kolonáda se zachovala dodnes. A to hlavně díky celkové rekonstrukci z roku 2002.

Sadová kolonáda je ozdobou nejen přilehlých Dvořákových sadů, ale také celé karlovarské lázeňské zóny.

12. Pramen Sadový (41,6 °C)

V polovině 19. století vytryskl při hloubení základů pro Vojenský lázeňský ústav. Je oblíben pro vysoký obsah rozpuštěného oxidu uhličitého, a tudíž má příjemně nakyslou chuť.

15. Pramen Hadí (28,7 °C)

Obsahuje méně minerálů než ostatní prameny, ale větší množství CO_2 .

Další prameny (zatím nevyhlášené jako přírodní léčivé zdroje):

14. Pramen Štěpánka (14,2 °C)

Původní jímka z r. 1884 v průběhu času zanikla. V roce 1993 byl pramen zachycen novým vrtem v pavilonu Aloise Kleina před Parkhotelem Richmond. Není v rámci pitné kúry užíván běžně. Pramen má enormní obsah CO_2 , způsobený nízkou vydatností, která umožňuje pomalé vychlazením při výstupu na povrch na cca 14,2 °C

16. Železnatý pramen (14,3 °C)

Vývěr pramene díky vysokému obsahu železa a dalších látek se výrazně liší od ostatních lázeňských pramenů, nepatří mezi termální prameny, ale je též využíván pro pitné kúry.

zajímavosti

Kromě pitné kúry je nedílnou součástí lázeňské léčby i pohyb a duševní klid. Blahodárné účinky na klid a rovnováhu duše mají promenády po kolonádách a místních parcích okořeněné **kolonádními koncerty** Karlovarského symfonického orchestru (nejstaršího v Evropě), kterými se můžete potěšit od května do září. První koncert se koná v den slavnostního zahájení lázeňské sezóny (1. víkend v květnu), které je doprovázeno bohatým programem. Svoji promenádní trasu si můžete také prodloužit díky více než 130 km udržovaných **turistických tras** po lázeňských lesích, popř. si procházku po parcích spojit s naučnou dendrologickou stezkou, kterou se město pyšní.

Vřídlovec – aktivita termálních karlovarských pramenů je doprovázena tvorbou vřídelních sedimentů. Důkazem mohutnosti takové činnosti je až 16 m silná vrstva vřídlovce, která se nachází pod Vřídelní kolonádou, kostelem sv. Máří Magdalény a domy mezi divadlem a Mlýnskou kolonádou. Od 18. století je využíván i k výrobě různých suvenýrů.

Hrachovec – aragonit v Karlových Varech vytváří i tzv. “hrachovec”, což jsou různě veliká, dohromady stmelená zrníčka, nebo kuličky aragonitu. Hrachovcem je vyložený oltář v kryptě chrámu sv. Máří Magdaleny.

Proces „pokameňování“ je využit při výrobě **Karlovarské kamenné růže**, s tímto procesem budete seznámeni během exkurzní trasy do podzemí Vřídelní kolonády. Kromě jedinečné možnosti shlédnout pokameňování suvenýrů, prohlídková trasa nabízí i pohled na zřídelní sintrové usazeniny na stěnách chodeb a pozůstatky starého rozvodného potrubí. Tradiční pokameněné karlovarské suvenýry je možné zakoupit v infocentru Karlovy Vary.

Lázeňský pohárek, který je neodmyslitelnou pomůckou každého návštěvníka, pochází ze 16. století, kdy se voda nabírala do jednoduchých sklenic na držácích, aby se klienti neopařili a nenamočili. V 17. století začaly být pohárky vyráběny z nového materiálu, kameniny. Později z mléčného

zajímavosti

skla sloužícího jako imitace tehdy drahého porcelánu a následně počátkem 19. století se začaly vyrábět pohárky porcelánové, které se vyvíjejí do současnosti.

Na podnět dr. Bechera je od roku 1764 vyráběna a prodávána tzv. **vřidelní sůl**, která nahrazuje lázeňskou koupel (přidáním do vody).

Dnešní **Karlovarská sůl** je svým účinkem vhodná k ovlivnění činnosti žaludeční sliznice, tenkého střeva, činnosti jater, žlučníku a slinivky břišní. Lze ji použít při funkčních poruchách žaludku, vředové chorobě žaludku i dvanáctníku, zácpě, při diskinezi žlučových cest, onemocnění slinivky, při cukrovce, onemocnění jater, obezitě a poruše metabolismu tuků a také jako prevence dny a oxalátových močových kamenů.

Vřidelní voda se používá i při výrobě lázeňských oplatek.

Karlovarskou kosmetiku s užitím karlovarské minerální vody zastupuje celá řada výrobků, od zubní pasty po koupelové soli, kolínské vody či masážní emulze.

S použitím karlovarské minerální vody je připravována také tradiční **karlovarská káva**.

Když při procházce lázeňskou částí Karlových Varů člověk zjistí, že nemá hodinky, nemusí zoufat. Pokud totiž není pod mrakem, můžete v blízkosti Vřidelní kolonády využít pozoruhodné zajímavé **analematické hodiny**. Sluneční hodiny jsou uměleckým dílem z bronzu a kamene. Člověk je zde sám sobě ukazatelem na ciferníku.

Vřídelní kolonáda (1969–1975)

- 1a. Vřídlo (chlazeno na 72 °C)
- 1b. Vřídlo (chlazeno na 50 °C)
- 1c. Vřídlo (chlazeno na 30 °C)
- 1f. Vřídelní fontána (73,4 °C)

Tržní kolonáda (1883)

- 2. Pramen Karla IV. (64,4 °C)
- 3a. Pramen Zámecký dolní (55,6 °C)
- 5. Pramen Tržní (65,2 °C)

Zámecká kolonáda (1911–1913)

- 3b. Pramen Zámecký dolní II
- 4. Pramen Zámecký horní (55,9 °C)

Mlýnská kolonáda (1871–1881)

- 6. Pramen Mlýnský (56,6 °C)
- 7. Pramen Rusalka (60,2 °C)
- 8a. Pramen Kníže Václav I (65,6 °C)
- 8b. Pramen Kníže Václav II (64,3 °C)
- 9. Pramen Libuše (63 °C)
- 10. Pramen Skalní (46,9 °C)
- 11. Pramen Svoboda (62,4 °C)

Sadová kolonáda (1880)

- 12. Pramen Sadový (41,6 °C)
- 15. Pramen Hadí (28,7 °C)

Ostatní prameny:

- 14. Pramen Štěpánka (14,2 °C)
- 16. Železnatý pramen (14,3 °C)

Turistické informační centrum města Karlovy Vary
T. G. Masaryka 53 - T +420 355 321 171
Lázeňská 14 - T +420 355 321 176
infocentrum@karlovyvary.cz
www.karlovyvary.cz

MOBILNÍ PRŮVODCE KARLOVY VARY

